

SLOVENEK

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1-90

Inserati:

Enostolpna petstvarica (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvarica (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvzema nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Sijajna zmaga dalmatinskih pravašev.

GROZOVIT PORAZ SMODLAKA-BIANKINIJEVE KOMPANIJE.

Včeraj se je vršila v Makarski (mestni volilni okraj) dopolnilna volitev deželnega poslanca. Okraj je bil doslej zastopan po pristašu liberalne Biankinijeve »hrvatske« stranke. A včeraj je zmagal sijajno kandidat stranke prava Klarić nad kandidatom Biankini-smodlaško-srbske koalicije. V Makarski vlada velikansko navdušenje. Izid te volitve je odločilnega pomena za situacijo v dalmatinskem saboru, kjer se ne more nič več ukrepati preko glav pravaških poslancev. Koalicijonaški večini se majoje tla, kmalu se bo podrla. Dalmatinskim Hrvatom se dviga zarja srečne bodočnosti. Živela Stranka prava! Živeli Hrvati!

Naša sodba.

O draginjskih ekscsah, ki so se vršili preteklo nedeljo na Dunaju, se upa malokateri list povedati dolo resnico, eni je sploh ne vidijo, drugi pa je povedati ne marajo. Mi smo na vse strani toliko neodvisni, da lahko mirno in nepristransko izrečemo o njih svojo sodbo. Nasproti tistim, ki so izgrede povzročili in tistim, ki so jih uprizorili, ne poznamo ne strahu ne sovraštva. Senca revolucije nas prav nič ne plaši. Prvič je državna avtoriteta v naši monarhiji še tako močna, da se Avstrija še dolgo ne bo poportugalila. Pa tudi če do prevrata vsedstoječih razmer pride, ali bo ljudstvo s tem kaj pomagano? Ali bo draginja manjša? Zgled uči, da je še vsaka revolucija bedo mas povečala. Ljudi, ki socialnodemokračkim proralo kovanjem v tem oziru verjamejo, moremo zato le pomilovati, ne sovražiti.

K stvar!

Za krvavo nedeljo v Ottakringu je v polni meri odgovorno vodstvo avstrijske socialne demokracije. Sicer skuša odgovornost od sebe odvaliti, češ, da so izgrede takozvani neodgovorni elementi ali po domače sodrga na lastno pest uprizorili. To je že zatagadelj čisto neverjetno, ker toliko prave sodrge, kolikor je bilo v nedeljo na Dunaju izgrede, Dunaj ne premore. Lista ranjencev — in od teh pač večina ni nedolžna — kaže, da so bili med demonstranti pravi delavci, in sicer ne samo mladoletni. Kar se mladoletnih delavcev tiče, pa tudi vemo, da so žalibog na Dunaju po veliki večini organizirani v socialdemokračski mladinski organizaciji. Najhujši izgrede so se vršili v Ottakringu, v trdnjavi socialne demokracije, kar pač ne bo slučajno. Po hišah, odkoder so policijo in vojaštvo z najrazličnejšimi predmeti bombardirali, tudi ne staneje sama sodrga.

Pa pustimo vprašanje sodrge in nesodrge popolnoma na stran, masa je bila k izgredu nahujkana. Socialnodemokračski govorniki so že mesece in mesece na različnih shodih najhujše strasti mase vneli in socialnodemokračska glasila so množico naravnost pozivala, naj začne portugalsko govoriti. »Arbeiterzeitung« je pred nedeljskim shodom takole gotovim slojem »obstoječe družbe« grozila: »Vi se okoristite od družbe, ki poraja bedo; le pustite to bedo naraščati, d oklernebo vaše družbe razrušila. Ne recite, da ni sredstev, da bi se družbi pomagalo! Ljudstvo bo prišlo potem do sklepa, da morate izginiti, predno mu bo pomagano!« In v Perchtoldsdorfu je v soboto pred izgredivi sodrug Müller na shodu zaklical, da si bo moralno ljudstvo samo pomagati, »v čem pa bo ta samopomoč obstajala, tega zdaj še ni mogoče povedati. Šli bomo pač na ulico in če

bomo tam razsodnost izgubili, naj nosijo odgovornost za to drugi. Tisoče šip bo šlo jutri v kosce!« To je pač zadosti jasno. Vprašamo tudi, zakaj ni socialna demokracija v nedeljo postavila rediteljev? Bile so na Dunaju že večje socialnodemokračske manifestacije kakor je bila nedeljska, izgrede pa vendar ni bilo nobenih. »Sodrga« vendar ni ravno v nedeljo iz nebes padla, beda pa že dolgo traja. In jako sumljivo je, da nobeden ne poroča, kaj so rdeči voditelji v nedeljo pred rotovžem vse govorili.

Oglejmo si zdaj izgrede same!

Kaj so demonstranti razrušili? Morda Rothschildovo palačo? Morda bords? Morda poslopja izkoriščevalcev? Ne! Justično palačo, koder je že mnogoteri proletarec dosegel svojo pravico, koder sidiijo tisti avstrijski sodniki, ki jih gotovo nobeden ne more dolžiti, da so socialistom nasprotni in da podpirajo reakcijo. Demolirali so ljudske in srednje šole, ki svojih vrat gotovo ne zapirajo proletarom in ki vzgajajo nebroj svobodomiselnih mladine. Pokončali so parke, ki proletarskim otrokom nujajo toliko potrebne zraka in svetlobe, spravili so se na muzeje, kamor je vsakemu prost dostop, da se duševno izobrazi. Pobili so izložbe malim trgovcem in obrtnikom, ki sami komaj izhajajo.

Socialnodemokračski listi se izgovarjajo, češ masa izgubi takoj razsodnost, ne ve, kaj dela. Res je. Toda vprašanje je: tole? Čemu pa vi izobražujete maso, kakor pravite? Socialnodemokračska stranka se vedno ponaša, da je prva zaščitnica in zagovornica najširše izobrazbe, napada venomer cerkev, da nezadostno skrbi za kulturo, ustanavlja mladinske organizacije in strankarske šole. In uspeh? Uspeh je ta, da se ti ljudje, če so spuščeni, lotijo z najhujšim materializmom real in muzejev. Ali boste s tako maso odpravili krivičnost in ustanovili tisto vzor-družbo, kjer bo sama enakost, samo bratstvo, sama ljubezen, kjer bo izobrazba zavladala nad temo, naprednost nad nazadnjaštvom, kultura nad nasiljem?

Ze neposredni uspeh nedeljskih ekscsah je nad vse klavern. Vlada je dobila v roke močno orožje, da svojo moč pokaže. En proletarec je mrtev, za tega je draginjsko vprašanje res korenito rešeno, pa le za tega in za socialnodemokračske voditelje, ki so vsak dan petkrat siti. Za ranjence je stvar že bolj kritična. Mnogoteri bo za vse življenje za delo nesposoben. Nekoliko boljše se bo godilo tistim, ki so po arestitih, tem par tednov ne bo treba za vsakdanji kruh skrbeti. Pozneje bo seveda stara mizerija. Trgovci in obrtniki se bodo čisto po pravici za demolaranje svojih trgovin skušali odškodovati tako na račun tistih malopridnih tepcev, ki so ta slavna dejanja izvršili, veliko bolj pa seveda na račun nedolžnih. Kar se je napravilo javne škode, to bo prebivalstvo čutilo na mestnih dokladah in davkih; tisti, ki so škodo povzročili, bodo najmenj trpeli. Taki javni ekscsi, ki prinesejo s seboj razvratne obrti, splošno nesigurnost in razburjenost, sploh drago življenje le povečajo kakor pove izkušnja. Koliko bodo socialnodemokračske demonstracije pomanjkanju in draginji stanovanj odpomogle, to je tudi veliko vprašanje. Po ekscsah, pri katerih se demolirajo stanovanja in hišne posestnice izpostavljajo različnim nevarnostim, se namješčina navadno ne znižuje. Ljudski izkoriščevalci se pa v pest smejejo. Ti bodo cenno sladkorju, petroleju, živlilom in manufakturi nemožno zviševali dalje, kartelom ekscsi nič ne škodijo. Teh »ljudska jeza« ne doseže.

Socialna demokracija pa je z dunajskimi kravalci pokazala svojo popolno nezmožnost, da res kaj stori v prid masam. Pred volitvami je masam zagigurovala, da se bo draginja zmanj-

šala, kakor hitro zmaga socialna demokracija in dobi z dunajskimi liberalci v zbornici večino. Zgodimo se je pa ravno narobe. Karteli so po tej zmagi ojunateni vsem produktom cene nesramno dvignili. Socialna demokracija je zdaj poizkušala ljudstvo zoper agrarce nahujskati. Kričala je, naj se meje popolnoma odprejo. To vpitje je razdražilo Ogrce, da so se uvozu argentinskega mesa sploh uprli. In ko so bili tako z vso svojo modrostjo pri kraju, so aranžirali ekscse. Koliko bo to pomagalo, bo prihodnost pokazala.

Gotovo je, da je zoper bedo treba kaj storiti. Pomisliti pa se mora, da so vzroki draginje tako splošni in globokokoreneči, da je slepar tisti, ki nam — saj smo tudi mi ljudstvo — v tem oziru več obeta, kakor je sploh mogoče storiti. Zlasti je grda demagogija ljudstvo slepiti, da more odprtje meje draginji storiti konec. Na Angleškem so meje odprte, vse se z ameriškim mesom hrani, domače kmečke produkcije sploh skoro nič več ni, draginja je pa ravno taka kakor pri nas. Drago se živi tako v liberalnih kakor v »klerikalnih« državah. Draginji se bo deloma odpomoglo, pa ne čez noč, to vsak pameten človek ve. Odpomoglo se ji pa bo s pametnim zakonodajnim delom in gospodarsko politiko, pa ne s tako, ki bi domačo kmečko produkcijo uničila in večino avstrijskega prebivalstva na beraško palico spravila.

Sicer pa, če imate moč, kar napravite revolucijo! Vrzite sedanji družabni red, pa tudi novega ustvarite. Če sōdimo po tem, kako si ga mislite, bo potem še hujše kakor je danes. Menjale se bodo osebe in institucije, lačnih želodcev pa najbržeje ne bo nič menj.

Izprememba v vojnem ministrstvu.

Schönaich se je poslovil od častnikov in uradnikov vojnega ministrstva in čisto tiho zapustil prostore svojega večletnega poslovanja. Na malem vozu so odpeljali njegove stvari. Novi vojni minister vitez pl. Auffenberg prične poslovati šele začetkom oktobra, ker se še prej poslovil v Sarajevu in odda posle najstarejšemu divizijonarju.

Načrti novega vojnega ministra.

»Pester Lloyd« objavlja intervju s svojega sarajevskega poročevalca z Auffenbergom glede na arčevalne zadeve. Novi vojni minister se sklicuje, da je dolgo vrsto let služboval na Ogrskem in da je bil vedno zadovoljen z ogrskimi vojaki. Tudi v sarajevskem okrožju biva 11 ogrskih bataljonov, ki so mu zelo simpatični. Na Ogrskem ima veliko družabnih in prijateljskih zvez in tudi sorodnike. Mažari so mu simpatični in jih ceni. Obžaluje pa, ker je ogrsko javno mnenje o razmerah armade napačno poučeno. Sodi se n. pr., da se v vseh polkih posluje izključno nemško in da je vsak podčastnik pomenčevalec. To mnenje je pomotno. Demuščina je vzporedno poveljni jezik, drugače se pa izpoljublja materinščina, za medsebojno občevanje čet je pa potrebna nemščina. Avstro-ogrsko armada potrebuje nujno Ogrsko in Ogrska potrebuje to armado. Potrebujemo dobro konsolidirano armado, ker če bi je ne imeli, doživimo lahko za Avstrijo drugi Kraljevi Gradec, za Ogrsko pa drugi Mohač. Fantazija o popolnoma samostojni, nevtralizirani Ogrski bo ostala vedno fantazija, sanje, ki bi jim morala slediti strašna resnica. Postavil bi tole načelo. Ogrske želje naj se izpolnijo, v kolikor so tehnično mogoče, druge se pa ne morejo izpolniti. Armada končno ni nič drugega, kakor tehnično najdražje orodje, tudi moderna vojska ni dejansko nič drugega kakor tehnično postopanje. Neki budimpeštanski list je pisal, da v velikih državah nikdar ne odločuje vojni minister sam. To je popolna resnica za vsakega ministra, še bolj pa velja za mini-

stra, ki šele prevzame posle. Svoje stališče zamorem šele označiti, ki se dogovorim z vsemi merodajnimi činitelji in predvsem z najmerodajnejšimi. Poizkušal bo odpraviti slabosti brambne predloge. Glede na novi vojaški kazenski red je izjavil, da je prav, ker se uvede v armado moderen kazenski red, a da se tudi pri sedanjem niso dogajale pravne pomote.

Na Dunaju je pa intervjuval novega vojnega ministra poročevalca lista »Az Est«. Auffenberg je omenil, da je poveljeval l. 1901. in l. 1905. vojaški asistenci v Rabu. Takrat je se seznanil tudi z grofom Tiszom in z banom Khuen-Hedervaryjem, s katerima je prijateljsko občeval. Nadaljeval je: Z zastopniki ogrskega naroda sem vedno lahko izhajal, kar moram že zato naglašati, ker se mi očita, da nisem prijazen Ogrski. Kljub temu ne morem zakrivati, da me zelo skrbi, ker desetletje sem ogrski vplivi omajujejo moč armade, da si ga navezani avstro-ogrsko armada in Ogrska na življenje in smrt. Dekadenci armade bi sledila dekadenca Ogrske, medtem ko bi nasprotno armada ne mogla obstajati, če bi jo izločila Ogrska. Nimam toplejših želje, kakor omogočiti složno z ogrskimi političnim svetom prepotreben razvoj avstro-ogrsko armade.

Zakaj je moral odstopiti Schönaich.

»Pesti Naplo« poroča o razlogih Schönaichovega odstopa: Nadvojvoda prestolonaslednik in načelnik generalnega štaba ništa bila zadovoljna z razvojem armade. Načelnik generalnega štaba je sestavil spomenico o preosnovi vojne moči monarhije. Načrt je pa bil v skupnem ministrskem svetu decembra 1910 iz finančnih in iz splošnih političnih razlogov po obeh vladah odklonjen. Po spomenici bi se bilo moral v štirih bodočih letih izdati 425 milijonov kron več. Na Schönaichov predlog se je sklepil znani kompromis, po katerem se zagotovi armadi v petih letih 200.000.000 več. Na višjo željo se je razpravljalo o spomenici generalnega štaba 5. marca v delegacijah, a spomenica ni prodrla. Sledil je prestolonaslednikov obisk v Gödöllu, o katerega namenu svet še zdaleč ni poučen. Toliko se zdaj lahko poroča, da je prestolonaslednik protestiral proti sklepu skupnega ministrskega sveta in osobito grajal, ker vojni minister v skupnem ministrskem svetu ni zastopal koristi armade. Schönaichova usoda je bila s tem zapečaten; kljub temu je Schönaich dokončal brambne predloge. V vojnem ministrstvu sta se udeležili seje za končno redakcijo brambnih predlog obe vladi: prestolonaslednikova pisarna ni poslala nobenega zastopnika, pač pa je došel prestolonaslednikov dopis, da prestolonaslednik ne želi vplivati na nadaljnja pogajanja. Jasno je bilo, da je morala dogajanja kontrolerza med vojnim ministrom in prestolonaslednikom do nevzdržljivega položaja. Schönaich je zato 9. julija predlagal vladarju svoj odstop. Vlada je pa izjavila, da zaupa vojnemu ministru in mu dovolil 10 tedenski dopust, češ da se bo mogoče poraž razvozljal, kar se pa ni zgodilo, marač je obiskal prestolonaslednik vladarja v Išu in želel, da naj Schönaich odstopi in da naj se imenuje za vojnega ministra Auffenberg. Cesar se je nato vdal in Schönaich je odstopil.

Nadaljnje izpremembe v vojnem ministrstvu.

Schönaichovemu odstopu bo sledila tudi velika izprememba v vojnem ministrstvu. Schönaichova pobočnika, osobito pa načelniki časniškega oddelka bodo šli, kakor tudi predstojniki oddelkov. »Pester Lloyd« je tudi o teh izpremembah prav dobro poučen in trdi, da ostaneta na svojih mestih sekčna načelnika fcm. vitez pl. Krobatin in podmaršal Hugo Hoffmann. Pač pa postane brigadir predsedstveni načelnik polkovnik Urban, na njegovo mesto pa pride sedanji novelnik

27. pešpolka v Ljubljani, polkovnik Adolf pl. Boog. Polkovnik pl. Boog je bil prej načelnik sarajevskega generalnega štaba, zelo energičen in izobražen častnik. Izpembe v vojnem ministru se izvedejo šele novembra. Imenovana bošta tudi dva nova nadzornika armade, ker bošta vpokojena baron Klobučar in baron Varešanin.

ZASEDANJE DEŽELNE ZBOROV. Burna seja nižjeavstrijskega deželne zboru.

Schuhmeier je imel v včerajšnji seji nižjeavstrijskega deželne zboru zelo težavno stališče, ko je zagovarjal nedeljske socialnodemokratske izgredne. Druga ni znal povedati, kakor da je bilo v Ottakringu premalo policije. Zelo mučno je pa včinkoval Heilingerjev napad na dr. Weiskirchnerja. Mož je sicer obsodil izgredne, na to pa naglašal, da Weiskirchner za ljudstvo ničesar storil ni. Vzel je pokojnino 21.800 kron kot magistratni ravnatelj, nato pa še ministrsko pokojnino, poleg tega ima pa še prosto karto na električni železnici. Wolny: »Jaz jo tudi imam kot dunajski občinski svetnik«. Dr. Weiskirchner je prodal Dunaj in ga izdal s svojo trgovinsko politiko. Dr. Weiskirchner poskoči, udari s pestjo po pultu in zahteva, da naj se Heilinger pokliče k redu. Po Heilingerju ostro zavrne Weiskirchner Heilingerja in izjavi, da je krščansko-socialna stranka veliko trpela, ker je imela v svoji sredi predolgo ljudi, ki so delali zgolj na njen razpad, a pri prihodnjih volitvah se bo obračunalo tudi z dr. Heilingerjem.

Zasedanje češkega deželne zboru.

Včerajšnja seja češkega deželne zboru je imela zgolj formalen značaj. Bodoča seja bo v soboto s sporedom: Regulacija učiteljskih plač. Usoda češkega deželne zboru se odločuje za kulisami. Položaj še nikakor ni pojasnjen. V seji načelstva zveze čeških strank so zahtevali agrarci in radikalci permanenten odsek glede na uime. Nemci temu predlogu nasprotujejo. Choc napoveduje predlog, po katerem naj bi se izpremenil poslovnik in onemogočila obstrukcija proti proračunu. Nemci se zelo jeze, ker jih Čehi spravljajo v zadrego z ozirom na podpore, ki jih zahteva tudi nemško prebivalstvo. Nemški poslanci so izvolili obstrukcijski odbor in nadzorstvo.

Gališki deželni zbor.

Dne 25. t. m. je sklican trajen odsek za volilno preosnovno, v katerem predloži pl. Starzynski predlog o volilni preosnovi.

RAZPUST KRŠČANSKO-SOCIALNEGA TAJNISTVA. — GESSMANN SE UMAKNE.

Poroča se, da namerava Gessmann popolnoma opustiti svoj deželno-odborniški mandat. Razpustili so strankino tajništvo državne krščansko-socialne stranke.

DRAGINJSKI IZGREDI V AVSTRIJI.

»Deutsches Volksblatt« poroča, da je radi dunajskih izgredov umrl tudi kovinar Blaschek, ki so ga sodrugi prisilili k demonstracijam, dasi je bil bolan. Danes poročajo, da se še dva ranjenca borita s smrtjo. V Ottakringu ostanejo izredne odredbe še v veljavi toliko časa, da bo pokopan zabodeni delavec. V Brno so se vrnili vojaki, ki so bili pozvani radi izgredov na Dunaj, tudi rabski polk se je povrnil z Dunaja. Dunajsko okrajno sodišče je zopet obsodilo šest razbijalcev šip v zapor od enega do šestih tednov. — V Kraljevem Dvoru ne sme nihče čez sedmo uro na cesto. Po tvornicah počiva delo. Kavarne in gostilne morajo biti zaprte po sedmi uri zvečer. V Kraljevem Dvoru je proglašen splošen štrajk. Delavci zahtevajo, da naj izpuste iz zaporov 35 zaprtih demonstrantov.

ROPOT V OGRSKI ZBORNICI.

Poslanec vladne stranke Hegedüs je včeraj ostro napadel opozicijo, ki ji je očital, da laže že desetletja. Opozicija je bila seveda razburjena in je pričela ropotati. Predsednik je Hegedüsa pozval k redu, nakar je nastal mir.

STOLYPINOV UMOR.

Ustrelil se je višji orožniški poveljnik general Kurlov. V Kijevu se trdi, da je imel morilec Bagrov sokrivce. V Peterburgu se nadaljujejo hišne preiskave. Tri kompromitirane osebe so se zastrupile s cijankalijem. V Kijevu so pričeli preganjati jude, ranjena sta bila dva juda, Bagrovega očeta so aretirali ob meji. Radi terorističnih napadov se je za eno leto podaljšalo izjemno stanje in sicer do 1. oktobra v gubernijah Varšava, Jekaterinoslav, Moskva, Penza, Petrikav, Samara, Peterburg, Saratov, Harkov in Černigov.

Tudi po drugih gubernijah se nadaljša izredno stanje.

DRAGINJSKO VPRAŠANJE IN OGRSKA VLADA.

Ogrski ministrski svet se je pečal včeraj do 9. ure zvečer z instrukcijami za sobotna dunajska pogajanja glede na mesno vprašanje. Glede na pomanjkanje mesa je izjavil, da se bo moralo gledati na to, da se odpomore pomanjkanju mesa.

DOGODKI V SRBIJI.

V zadnjih dneh je izšla v Belgradu brošura pod imenom »Krvava noč«, v kateri se odkrito izjavlja, da je bil kralj Peter poučen o umoru kralja Aleksandra in Drage ter je zarotnike podpiral. Brošura je bila takoj konfiscirana, vendar se je zelo razširila.

Belgrajsko »Novo Vreme« trdi, da so neresnične vesti o nameravanem obisku kralja Petra na dunajskem dvoru. Letos kralj Peter ne bo nikamor več potoval, kvečjemu v Pariz k obisku predsednika Fallieresa, vendar tudi to potovanje ne bo pred novembrom.

PORTUGALSKA REVOLUCIJA.

Voditelj rojalistov, stotnik Conceira, je izdal oklic na armado in mornarico, da naj se prikloni rojalistom. Proglašal, da če zmaga rojalisti, bo odločilo ljudstvo med Manuelom in pretendentom Miguelom de Braganza. V Pennacori se je uprlo prebivalstvo, ker je republikaška vlada hotela inventirati cerkveno premoženje. Nastopila je vojaška sila proti upravičeno ogorčenemu prebivalstvu.

ŠPANSKA V FINANČNI STISKI.

Iz Madrida poročajo, da je španska državna zakladnica v brezupnem položaju, ker nima v denarju niti več 1.800.000 peset. Ta vsota ne zadostuje niti za pokritje inozemskih obveznosti.

MAROČANSKO VPRAŠANJE PRED REŠITVIJO.

Iz Berolina dobajajo poročila, da se sklene sporazumljenje s Francosko tekom dveh do treh dni. To poročilo je pa Wolfov urad v toliko popravil, da je mogoče sporazumljenje v nekaterih dneh.

TRIPOLIČANSKO VPRAŠANJE.

Iz Rima: Iz zanesljivega vira se poroča, da je prejel admiral Aubry, ki je na visokem morju, brezlično brzjavko, da ima takoj po prihodu v Specijo oditi h kralju. Admiral razpolaga s šestimi ladjami, najboljšimi izmed italijanske mornarice.

Iz Carigrada poročajo, da je turški vojni minister ukazal sestaviti v vsej naglici topničarski polk iz baterij, ki so jih izločili od ostalih polkov ter transportirati novi polk danes v Tripolis.

ŠPANSKA V VOJNEM STANJU.

Zadnja uradna poročila opisujejo položaj precej ugodno. Mirno je v Madridu, kjer so zaprli 300 oseb. Vojaki stražijo javna poslopja, tvornice in samostane. V Barceloni, Bilbau, Seville, Saragosi in Valenciji je mirno. V viktorskih in valencijskih provincah so nastali nemiri. V Seville so stavkujoči vrgli iz tira neki vlak. Več potnikov je nevarno ranjenih. V Sueci so bili umorjeni trije sodniki, ker so obsodili soc. demokrate. V Valenciji so vstali razdrli brzojavne in telefonske proge. V Saragosi je bil usmrčen neki mož. V Valenciji so metali vstaši kamne na civilno gardo, nakar so vojaki streljali. V Bilbau je nakladala nemška šolska ladja premog pod policijskim varstvom.

Dnevne novice.

+ **Blamaža dr. Melko Čingrije in okraj. glavarja Simonellija.** Pravaška zmaga v Makarski je posebno hud udarec za državnega poslanca dr. Melka Čingrijo, ki zastopa Makarsko v državnem zboru. Izvoljen je bil junija t. l. proti pravašu dr. Drinkoviću po hudem pritisku okrajnega glavarja Simonellija, zagrizenega italijanaša in liberalca, ki je tudi topot skušal z raznimi mahinacijami pomagati liberalcem. A topot je mož izvedel, da postave veljajo tudi v Makarski, in tako je pravaška zmaga ne samo klofuta Čingriji, temuč ravnotako in v gotovem zmislu še bolj okrajnemu glavarju Simonelliju.

+ **Javen ljudski shod** se vrši dne 24. septembra na Lokvici ob 4. uri popoldne. Poroča državni poslanec Evgen Jarc. Pridite v obilnem številu!

+ **Naše dijaštvo in podporna društva.** Iz vrst akademikov se nam piše: Cvetlični dan je razburil našo javnost in liberalno časopisje žuga našemu dijaštvu z najhujšimi represalijami. Svoji in nasprotni javnosti smo dolžni odkrito besedo. Trditev, da »Radogoj« ni izključno liberalno-radikalno podporno društvo in da podpira tudi naše dijake, če so revni, je grda laž, ki bi se je moral akademik sramovati. Povejte en slučaj, da je »Radogoj« podpiral našega somišljenika. Vemo pa za abituri-

enta, ki je prejel pred več leti po priporočilu ugledne osebe podporo od »Radogoj«, a ni smel stopiti v našo organizacijo. Poznamo klasične slučaje, da prosilec iz naših vrst ni dobil posojila izrecno radi tega, ker ni bil liberalnega mišljenja. S tem je vendar »Radogoj« jasno dokumentiral svoje strankarsko stališče. Da celo najvestejši in res potrebni oprode radikalne misli niso našli milosti pri »Radogoj«, ako niso štepno prisegli na dr. Žerjava. Da dobe klerikalci »polovico podpore« iz podpornih društev, je nesramna laž. Kdo pa daje največ prosilcev pri skupnih podpornih društvih? V dunajskem podpornem društvu je bilo letos povprečno prosilcev iz naših vrst pet do deset mesečno, liberalnih in radikalnih pa vedno do 50 ali še več; razmerje torej približno 1 : 6, in temu razmerju še vedno odgovarjajo podpore od naše strani. Ravno letos so podporna društva dobila precejšnje vsote od javnih korporacij, in do teh ima naše dijaštvo isto pravico, kakor napredno. Vprašamo naše naprednjake v samaritanski krinki, zakaj ne zahtevate od svoje napredne inteligence, da vrne klerikalcem one vsote, ki jih je prejela direktno ali potom podpornih društev od duhovščine. Naprednjaki, ki podpirajo podporna društva, le vračajo in so dolžni vračati pod svojo častno besedo, pod katero so se zavezali. In med temi posojili, ki so jih prejeli, je jako, jako mnogo klerikalnega denarja, ker je bilo število našega dijaštva še pred nedavnim časom neznatno. Pravite, naše dijaštvo naj dobi toliko podpore, kolikor prispeva katol.-narodno občinstvo. Še pred kratkim časom je bila večina dijaštva radikalna, nasprotna liberalnemu in klerikalnemu občinstvu, radikalnega občinstva bilo ni. Zakaj niste takrat po istem načelu odrekli radikalcem pravice do podpor? Zato, ker poznate samo sebe in vam je ljubezen in usmiljenje s stradajočimi deveta briga. Še enkrat povdarjamo, edino korektno bi bilo, če bi priredili narodno-napredni krogi prodajo cvetlic v korist skupnim podpornim društvom. V tem slučaju bi katoliško-narodno dijaštvo tudi našemu občinstvu rado in lahko priporočilo nakupovanje. To bi morala dati zdrava pamet vsaj drugim, če ne slovitemu prireditelju, čigar herostratstvo je spravilo celo »Jutro« iz ravnotežja. Da pa ne more naše občinstvo v »Narodni dom«, kjer bo komerz na čast narodnim damam, je naravno. Poleg tega so podporna društva v vseučiliških mestih bolj potrebna, bolj važna in bolj odgovarjajo svojemu namenu, kakor »Radogoj«. Zato naj bi se njim naklonili oni del prireditve, ki bo gotovo izkazal največ dohodkov. Podp. društvom v vseučiliških mestih priznamo pošteno stremljenje ravnati pravično. To je pa zasluga onih gospodov v podp. društvih, ki poznajo le stradajočega dijaka, nikakor pa ne radikalno-liberalnega dijaštva. To dijaštvo je ono, ki skuša z infernalno doslednostjo odriniti od mize, raz katero se dele podpore, naše dijaštvo, in uporabljajo hudobna zavijanja in hinavske trike, da dosežejo ta namen. Upamo, da se bodo take nakane razbile ob previdnosti in poštenosti odločilnih činiteljev.

+ **»Zarja«** je tako nesramna, da naša verno po dunajskih listih posneta poročila o nedeljskih ekscesih imenuje »hudobne fantazije šufta iz Katoliške tiskarne«. To piše glasilo stranke, koje ottakrinski pristasi so asl za slepe otroke na Hoferjevem trgu demolirali, vse knjige in učila zažgali, napadli ondi celo otroški vrtec, šolskemu slugi razbili pohištvo ter trgovine malih obrtnikov opleni! To naj »Zarja« utati, če pa ne more, naj drži jezik za zobmi. Social.-demokratske psovke nas ne bodo oplašile. Mladina, ki je v Ottakringu tako divjala, se je izšolala v socialnodemokratskih mladinskih društvih. Namesto, da jo izgovarjate — še »Arbeiterzeitung« je ni, ampak je roke vila, češ kakšni pobi so to, ki se šol lotijo! — rajši glejte, da v prihodnje ne boste takih barab v vaših vrstah vzgajali. Kje so šufti, to nas uče dovolj jasno dunajski dogodki.

+ **Vsaka laž je dobra** glasilo mladim. Danes je vzelo to glasilo na piko zdravnike ter izrablja znani slučaj v Riedau in preganjanje zdravnika v Riedau pripisuje katoličanom. List menda računa s tem, da je že nekaj mesecev od tega dogodka in da ima sedaj zopet pravico nanovo lagati. Pred meseci je ta slučaj izrabljalo vse svobodomiselnno časopisje, pa je hitro umolknilo, ko se mu je povedalo, da je Riedau svobodomiseln kraj in da oni, ki so v Riedau tako kruto preganjali zdravnika, vedno svobodomiselnno volijo. Tako se je s tem slučajem svobodomiselnstvo pošteno udarilo po zobeh.

Stara krinolina.

Model 1911.

KRINOLINA ZOPET V MODI.

Grozna vest prihaja o modi, ki tiranizira ves svet: krinolina se bo zopet uveljavila. V Londonu in Parizu, mestih »dobrega« okusa, se že ničesar več drugega ne govori, kot o krinolini, ki bo prišla v prihodnji sezoni zopet na površje. Odkar se je pojavila ta moda v šestdesetih letih, ki je gotovo ena najgrših, so baje izčrpane vse variacije na polju ženske oblačilne mode, tako da hočejo modni umetniki spraviti med svet to, kar je že bilo. Vrečasto krilo se je preživelo, hlačno krilo kljub vsemu trudu raznih tvrdk ni moglo prodreti v širše kroge, in sedaj baje ne preostane ženskam ničesar drugega, kot nositi krila s širokimi obroči? Kot se poroča, ne bodo postale krinoline moda v svoji prvotni obliki, tem-

več v zvezi z reformno obleko. Na naši sliki je narisana poleg krinoline iz leta 1865. na desni strani tudi krinolina sezone 1911/1912. Risba nam zadostno pojasnuje, kak »krasen produkt« je mešanica dveh ekstremnih struj v modi. To pa za lepi spol ni odločilno, glavna stvar je pač zanj moda. Pričakujmo torej udani v neusmiljeno uso do krinolin, ki naj bodo dokaz moškega velikodušja in ki so bile v največji posmeh našim pradedom. Stara in zopet najnovejša moda se je kreirala najprej v Londonu, a je kmalu našla mnogo odobravanja v Parizu, tako da se je res bati za njeno razširjenje. Ne preostaja nam drugo, kot čakati, kako stališče bodo zavzele dame kontinenta napram krinolini.

stvari in ki ga obvladuje častilakomnost, skrbeti za olepšanje rojstnega mesta z umetninami. Ima velike oči z malimi bunčicami, gladko počesane lase, rdečkasto svetlikajočo brado. Imel je pri tatvini za pomočnika nekega mladega umetnika in slugo, ki govori skozi nos. Tat je bežal v južnozahodni smeri. Neka druga vražarka mme. Feigner trdi, da so pri tatvini sodelovali trije možje, dva manjša in en večji, ki je tatvino tudi dejansko izvršil. Zadnji, ki je bil edini po rodu Francoz, je snel sliko s stene. Vsi trije so storili tatvino po naročilu in na račun nekega ljubitelja umetnin, ki stanuje v nekem kraju, ki leži vzdolžno v bližini Pariza. Vsak dan prihaja v Pariz, da občuduje ukradeno Leonardo da Vincijevo sliko, ki jo ima shranjeno nekeje v notranjem delu Pariza. Neka druga »bistrovidkinja« vidi Giocondo v Nemčiji. Da se jo bo moglo dobiti nazaj, bo treba »tajno, diskretno in taktno« postopati. Mme. Siddhis pa je mnenja, da se bo slika sama povrnila v Louvre, seveda poškodovana. Končno naj omenjamo še mme. de Poncey, ki pravi, da je »tatvina slike vprašanje notranje in zunanje politike, v vsakem slučaju pa državna tajnost, o kateri se ne bo nikdar zvedelo podrobnosti«. — No, in sedaj vemo potom bistrovost pariških prfrknjenih ali pa prebrisanih babnic, kakor kdo hoče, kje je ukradena Mona Lisa. Vražarstvo je v Parizu res zelo razvito!

Darovi.

Darovi za pogorelce na Kalu pri Ambrusu.

Ivan Vehovec, dež. poslanec, Žužemberk, 10 K. — Zagraški faran 5 K. Dr. Josip Lesar, semeniški ravnatelj, Ljubljana, 20 K. — Josipina Vehovec, Žužemberk, 10 K. — Župnija Kovor 20 K. — Jakob Dereani, štiri vreče obleke in manufakturnega blaga. — Franč Jarc, župnik v pok., Ljubljana, 100 K. — Tomaž Kajdič, stolni kanonik, 10 K. — Janko Mlakar, katehet, Ljubljana, 10 K. — Franja Lavtizarjeva, Spodnja Šiška, zavoj obleke in 5 K. — Nikolaj Križaj, župnik, Ovsišje, 10 K. — Franc Zbašnik, župnik, Hinje, 10 K. — Josip Lavrič, Breznica, 20 K. — Ivan Hočevar, mesar, Velike Lašče, 15 K. — Jurij Dernovšek, župnik v pok., Zalog, 10 K. — Karol Windischer, Kranj, 10 K. — Josip Zelnik, župnik, Čemšenik, 10 K. — Neimenovan, Ljubljana, 20 K. — Franjo Možina, Rudolfovo, 10 K. — Neimenovana, Ljubljana, zavoj obleke. — Prodajalnica Kat. tisk. društva, Ljubljana, zavoj obleke. — Valentin Bernik, župnik, Komenda, zavoj obleke. — Josip Potokar, župnik, Tržič, 20 K. — Janez Sajovic, stolni prošt, Ljubljana, 10 K. — Janez Jarm, Zolja vas, 12 K. — Janez Pfajfar, župnik, Javorje, 16 K. — M. Jereb, župnik v pok., Primskovo, 10 K. — Vaclav Vondrašek, župnik, Podbrezje in Fr. Sluga, 50 K. — Župljani Podbrezje 49 K 29 vin. — Župnik in župljani, Stari Log, 52 K 28 vin. — Župljani pri Sv. Gregoriju 25 K. — Župljani v Šmihelu pri Žužemberku 20 K. — Župljani v Ribnici 58 K. — Župnik in župljani v Št. Gothardu 50 K. — Župnija Dobropolje 80 K 30 vin. — Župnija Hrenovice 10 K 11 vin. — Ant. Stenovec, župnik, Duplje, 5 K. — M. Poč, župnik v pok., Kamnik, 10 K. — Župnik in župljani, Ajdovec, 15 K. — Župnik in župljani Sela pri Šumbregu 16 K. — Hranilnica in posojilnica Žužemberk 100 K. — Hranilnica in posojilnica Zagradac 50 K. — Župljani Zagradac 30 K. — Andr. Šimenec, župnik v pok., 5 K. — Župnija Stara Loka 46 K. — Mat. Mrak, dekan, Stara Loka, zavoj obleke. — M. Saje, župnik, Štanga, 10 K. — Župnija Štanga 4 K 70 vin. — Župnija Struge 73 K. — Fr. Schweiger, dekan, Leskovec, 25 K. — Iv. Nemanjič, župnik, Šentjanž, 10 K. — Simon Zupan, župnik, Ježca, 10 K. — Jakob Kalan, župnik, Podkraj, 10 K. — A. Jamnik, župnik, Sela, 3 K. — Jožef Žagar, župnik, Peče, 10 K. — Karol Lenassi, župnik, Košana, 2 K. — Kuratni urad Ustje 5 K. — Ivan Plahutnik, župnik, Motnik, 5 K. — Franc Vrhovšek, župnik, Dolenja vas, 5 K. — Karol Klinar, kurat, Nova Štifta, 6 K. — Dr. Josip Marinko, Mavčiče, 20 K. — Mat. Novak, župnik, Radovica, 5 K. — Hranilnica in posojilnica, Trebnje, 10 K. — Župnija Besnica 15 K. — Župnija Škocijan pri Turjaku 32 K. — Janez Langerholc, kaplan, Dob, 3 K. — Matija Kadunc, župnik, Preloka, 5 K. — Dr. Ignacij Žitnik, drž. in dež. poslanec, 20 K. — Val. Klobus, župnik v pok., Preska, 20 K. — Jos. Gregorič, beneficijant, Št. Vid, 10 K. — Ig. Salehar, župnik v pok., Ljubljana, 20 K. — Hranilnica Ziri 20 K. — Župnija Žužemberk 60 K. — Franc Krek, župnik, Vranja peč, 5 K. — Jernej Klinc, župnik, Javor, 1 K. — Župni urad Dol pri

Ljubljani 10 K. — Župni urad Leše 4 K. — Anton Papež, župnik, Vrhpolje pri Vipavi, 20 K. — Fr. Zorec, župnik, Nova Oselica, 10 K. — Ivan Soukup, župnik Stara Oselica, 10 K. — J. Kurnauer, župnik, Golo pri Igu, 10 K. — Jožef Erjavec, fotograf, Višnja gora, 3 K 20 vin. — Damjan Pavlič, župnik, Kostanjevica, 5 K. — Župnik in župljani v Blagovici 30 K. — Iv. Baloh, vikar, Zagorje, 2 K. — J. Stelè, Spodnja Šiška, 10 K. — Jakob Kalan, župnik v pok., Dobrave, 25 K 74 vin. — Župnija Kolovrat ob procesiji na Sveto Goro 18 K 43 vin. — Feliks Knižek, župni upravitelj na Sveti gori, 5 K. — Župnija Kropa 15 K. — Fr. Hiersche, župnik, Radeče, 2 K. — Posojilnica v Dobropolju 40 K. — Ivan Škrjanec, župnik, Vreme, 5 K. — Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico 20 K. — Župnija Kranj 32 K. — Župnija Čatež pod Zaplalom 60 K. — Janez Tavčar, župnik, Sv. Trojica, 20 K. — Bog plačaj vsem darovalcem! Podpisani še nadalje prosi pomoči za pogorelce na Kalu. Škoda se je samo na poslopih cenila okrog 85.000 K; na opravi in na pridelkih pa gotovo znaša toliko, da je skupna škoda nad 100.000 kron. Zavarovalnina je znašala okrog 20.000 K; tako da je nepokrite škode nad 80.000 K. Ker so bila stara poslopja zidana brez apna z lesenimi prelogami in ker se radi pomanjkanja vode ni moglo gasiti, je ogenj poslopja, tudi zidove, popolno pokončal, tako da se bo moralo večinoma iz temelja pozidati. To pa ne bo še tako hitro. Sedaj stavijo pogorelci strehe, da pridejo do vode. Z darovi se je tudi do sedaj napravila apnenica, da ne bodo zopet zidali s prstjo. Največja nadloga je pa grozno pomanjkanje vode. Nad eden mesec že morajo ljudje voziti vodo eno uro daleč iz Krke. Kako radi bi naši ljudje pomagali pogorelcem, pa je popolnoma nemogoče, ker mora živina vedno voziti vodo. Zato morajo pogorelci od drugod dobivati vozniške za vožnje opeke itd., kar pa stane veliko, akoravno tudi bližnja okolica mnogo zastoj zvozi. — V Ambrusu, dne 6. septembra 1911. Ivan Žavbi, župni upravitelj.

Zobna krema
KALODONT
Ustna voda

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 21. septembra.

Pšenica za oktober 1911	11-80
Pšenica za april 1912	12-05
Rž za oktober 1911	10-19
Rž za april 1912	—
Oves za oktober 1911	9-51
Koruza za maj 1912	8-34

Efektiv zdržno.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pudavina v 24 urah v mm
20	9. zveč.	733.6	14.1	sl. szah.	jasno	0.0
21	7. zjut.	731.2	10.3	sl. vzhl.	megla	0.0
	2. pop.	730.3	16.6	sl. jzah.	oblačno	

Srednja večerajšnja temp., 14.1° norm. 14.3°.

DR. B. IPAVIC

ženske bolezni

Zaloška cesta (nasproti Šarabona) ne ordinira od 26. septembra do 11. oktobra

Strokovni zdravnik za očesne, ušesne, nosne in vratne bolezni

Med. dr. Josip Pogačnik
ne ordinira nekaj dni.

Prihranite mnogo denarja

ako naročite sukneno in modno blago naravnost iz tovarne za sukno od tvrdke

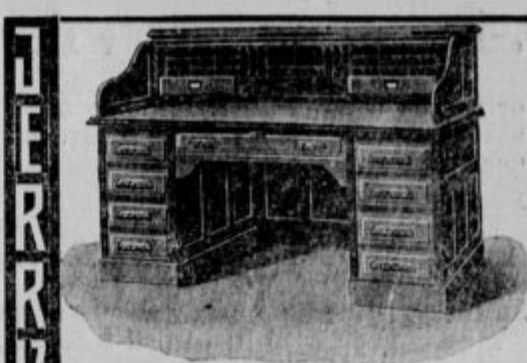
Milica Tomec, Humpolec

Češko.

Vzorci na zahtevo zastoj na ogled!

Šupa ali skladišče

v približni velikosti 25 do 30 m² se išče. Ponudbe pod: »V sredini mesta« na upravništvo »Slovenca«.

-pulti od K 65' — naprej.

Ceniki zastoj. 2814

Zastopstvo ter vzorčna zaloga:

THE REX CO., Ljubljana

Hotel pri Maliču, nasproti glavne pošte.

Izobražena gospica

želi službe kot družabnica ali vzgojiteljica pri boljši rodbini. Izurjena je tudi v gospodinjstvu. Nastopi lahko takoj. Ponudbe pod »J. P.« na upravništvo »Slovenca«.

3 popolne obleke

vsebujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 kron in sicer: 1 moderna obleka iz listra, 1 prakt. obleka za hišna opravila in 1 krasna polet. obleka. Ostali ostanki so porabni za predpasnike, bluže itd.

12 popolnih srajc

vsebujejo moji 40 metrov dolgi rumburški ostanki tkanine lepo, dobro blago za 22 K. Ostali ostanki so pripravljeni za najboljše opreme.

Razpošilja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 92, (Češko).

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci. Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franko. Vzorci se morajo vrniti.

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezenje gratis.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastoj, poštnine prosto. — Ceniki zastoj, poštnine prosto.

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja, da se bo vršilo

vpisovanje v gremijalno trgovsko nadaljevalno šolo

dne 25., 26. in 27. t. m., vsakokrat od 3. do 6. ure popoldne v gremijalni pisarni, Krojaška ulica 5, II. nadstropje.

Učenci morajo prinesiti s seboj zadnje šolsko izpričevalo in pa krstni list; oni vajenci, ki še niso dopolnili 14. leto, pa tudi zdravniško spričevalo od mestnega fizikata, da so za obrt dovolj močni.

Dne 1. oktobra t. l., ob 9. uri dopoldne zbero se vsi učenci v gremijalni trgovski šoli, ki se nahaja v I. mestni deški ljudski šoli na Ledini.

Al. Lilleg, načelnik.

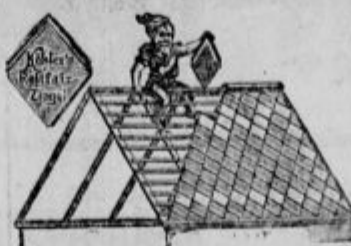
Največje podjetje konfekcijske stroke je ogromna trgovina

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5

ki ima že začetkom sezije nad 30.000 komadov svežega blaga v zalogi po najnižjih cenah in to:

nad 5000 komadov največjih oblek za gospode	nad 2000 komadov posameznih hlač in telovnikov
„ 2000 „ površnikov, sportnih in zimskih sukenj	„ 3000 „ oblek za dečke in otroke
„ 3000 pelerin	„ 15.000 „ najmod. konfek. za dame in dekllice

Solidna postrežba! Priznane nizke cene!

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenenege cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strešna opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

»KATOLIŠKA BUKVARNA« V LJUBLJANI

priporoča cerkvenim zborom za mesec oktober posvečen Kraljici presv. rožnega venca, sledeče skladbe:

Foerster Ant.: In me gratia, offertorium in festo s. Rosarij (ofertorij za rožnivenško nedeljo) za dva glasova in orglje, part. 30 h.

Sattner p. Hugolin: Marijine pesmi za mešani zbor in orglje. Part. 1 K 80 h, glasovi po 40 h.

Griesbacher: Missa Rosa mystica za en glas in orglje. Part. 1 K 68 h, glasovi po 30 h.

Premrl Stanko: Marijine pesmi za mešani zbor in orglje. Part. 1 K 80 h, posamezni glasovi po 40 h.

Foerster Ant.: 12 Marijinih pesmi za mešani zbor in orglje. II. zbirka. Part. 1 K 80 h, pos. glasovi 40 h.

Sattner p. Hugolin: Missa Seraphica za mešani zbor in orglje, tudi za orkester. Part. 3 K 20 h, glasovi po 50 h. (Instrumentalni glasovi so v zalogi.)

Eribar - Premrl: Slava Brezmadežni; zbirka mešanih, moških in ženskih zborov. (Marijine, evharistične in druge pesmi.) Druga izboljšana izdaja. — Mehko vezan izvod 1 K 20 h, v platno vezan 1 K 80 h.

Foerster Ant.: 12 pange lingua za mešan zbor in orglje; part. 1 K 80 h, glasovi po 50 h.

Za godovni dan našega presvitlega cesarja dne 4. oktobra (praznik sv. Frančiška Serafinskega).

Foerster Ant.: Praeludium et postludium super hymnum austriacum auctoris Josephi Haydn pro organo.

Foerster Ant.: Cecilija I. in II. del posamezna dela po 2 K 20 h, oba dela skupaj vezana 4 K. V prvem delu se nahaja avstrijska himna, v drugem delu pa pesem sv. Frančiška Serafinskega.

* **Globoko zasnovani roman.** Naj-novejši zvezek »Leposlovne knjižnice« nudi krasen Dickensov roman »Povest o dveh mestih«, ki zavzema v slovstvu vseh narodov eno najodličnejših mest. Saj se pisatelj po pravici prišteva med največje romanopisce vseh vekov in ravno »Povest o dveh mestih« kaže vse vrline njegovega globokega duha. Roman je pravzaprav tragedija francoske

revolucije; Dickens nam v njem z mojstrsko roko slika vzroke, nastanek in bistvo tega velikega zgodovinskega prevrata. Ne ošabnosti in nasilstev aristokracije, ne podivjanosti in slepote jakobinstva ni nobeden tako živo, verno in s takim sarkazmom ter duhovitostjo opisal kakor Dickens. Sredi tega divjega meteža najhujših strasti pa zvone strune najnežnejše milobe, požrtvovalnosti, zvestobe in velikodušnosti, ki omiljuje temno sliko onih silovitih časov. In kar se tiče značajev v Dickensovi povesti, bi ostrejše risanih in markantnejših težko drugod zasledil v celem svetovnem slovstvu. Dickensov roman razširi bravcu duševno obzorje kakor malokateri drugi, ga uči umevati zgodovino in blaži duha ter ga povzdiguje v heroizmu ljubezni ter prijateljstva, ki ga pravzaprav ta povest — ki bi se tudi lahko velika pesem imenovala — opeva. Kdor bo po tej knjigi segel, temu se bo srce široko odprlo za vse plemenito in dobro. Slovenci smemo na prevod Dickensove »Povesti o dveh mestih« biti ponosni, ker smo s tem zopet nov biser svetovne literature vpletli med tisto malo dragocenih stvari, ki jih imamo predstavljene. Vsak omikanec si bo zato ta zvezek »Leposlovne knjižnice« gotovo rad nabavil in z njim obogatil svojo knjižnico. Knjiga je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani in velja broširana 5 K 50 vin., elegantno vezana 6 K 50 vin.

Pozor! Dve stanovanji

vsako obstoječe iz dveh sob, kuhinje, vrta in drugih pritliklin, se odda s 1. novembrom 1911 na Opekarski cesti št. 36. v najem. Več se poižve pri »Vzajemnem podpornem društvu« v Ljubljani, Kongresni trg št. 19. ob navadnih uradnih urah. 2793

ŽIMA

morska trava, peresa za pohištvo kakor tudi vsi tozadevni predmeti se dobe pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana Vodnikov trg, št. 5. 2821

Samostojna kuharica

in dobra hišna gospodinja išče službe. Naslov se izve pri upravi »Slovenca«. 2790 3

Žaga

z vodno silo in tovarna za umetno in stavbinsko mizarstvo se da takoj v najem. Vse leži blizu trga in kolodvora. Več pove Fr. Hanzmann, Guštanj, Koroško. 2781

išče se za tukaj vestra 2818 3

prodajalka

špecerijske in manufakturne stroke. S kavejjo prednost. Ponudbe z navedbo službene dobe do 1. oktobra na »Samosvoj« 25 Ljubljana posterestante.

Na Cojzovi cesti št. 9 v bližini obrtno šole in realke se odda takoj ali pozneje velika, lepa,

meblovana mesečna soba

s posebnim vhodom. — Več se izve v I. nadstropju vrata št. 6. 2760

Plahte za vozove

pokrivala za komate in odeje, platno za jadra na meter najceneje pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana, Vodnikov trg št. 5. 2822

= Hiša =

v Ljubljani, Hrenova ulica 18. proda se ceno takoj. Pojasnila daje Ivan Dachs, gostilničar. 2777

Uradnik

se priporoča za kako službo pri blagajni, knjigovodstvu ali drugo uradno delo. Naslov pri upravi Slovenca. 2776

Tordka Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

— priporoča svojo velikansko zalogo —

oblek za gospode in dečke.

Mične novosti v konfekciji za dame.

Solidna postrežba. 2734

Nizke cene.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima na razpolago šolske knjige za vse učne zavode ljudskih, meščanskih in srednjih šol.

Seznamke za posamezne zavode oddajamo brezplačno.

Za srednje šole posebej:

Nove slovenske učne knjige za srednje šole po novem učnem načrtu so z malimi izjemami izšle v lastni zalogi »Katoliške Bukvarne«.

Na razpolago so pa seveda tudi vse predpisane učne knjige tujih zalog.

Za ljudske in meščanske šole:

Novo! Maierjeva učila Novo!

za ponazorovanje mer, uteži ter ploščin in telesnin za vse kategorije ljudskih in meščanskih šol. Odobrena in priporočena z razpisom c. kr. dež. šol. sveta z dne 23. sušca 1911, št. 1899.

Poseben seznamek in naročilni list se dobi brezplačno.

Solske tiskovine smo tiskali v lastni zalogi po najnovejših določbah. Učila in razne učne pripomočke imamo v veliki izbi.

O šolskih tiskovinah in učilih smo izdali skrbno sestavljen in zelo pregleden seznamek, ki ga pošljemo šolskim vodstvom in krajnim šolskim svetom na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Šolske knjige.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.